

CAW De Kempen
Woonbegeleiding aan huis
Portfolio voor lokale besturen

@Brecht Evens

Inhoudstafel

1. Inleiding	1
2. Omschrijving	2
3. Doel	2
4. Doelgroep	3
5. Begeleiding	3
5.1 Aanmelding	3
5.2 Begeleiding	3
Praktisch verloop van de begeleiding	3
Terugkoppeling	4
Inhoudelijk verloop van de begeleiding	4
5.3 Objectieven	5
6. Samenwerking	5
7. Financiering	5
7.1 Bijdrage in personeelskost	5
7.2 Bijdrage per begeleiding	6

Portfolio voor lokale besturen: woonbegeleiding aan huis

1. Inleiding

CAW De Kempen heeft een ruime expertise in verschillende vormen van woonbegeleiding aan huis. Ze ontwikkelde verschillende varianten van woonbegeleiding, afhankelijk van de doelstelling en de doelgroep:

- ambulante woonbegeleiding
- begeleid zelfstandig wonen (18-25 jaar)
- preventieve woonbegeleiding (voorkomen van uithuiszetting)
- Housing First
- 2024: opstart Housing First for Youth (18-30 jaar)

CAW De Kempen begeleidde in 2023 bijna 300 trajecten. Deze werking wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid, met projectmiddelen en door lokale en regionale betoelagingen. We sluiten daarover overeenkomsten af met regio's of besturen die trajecten willen aankopen. Onze hulpverleners werken volgens eenzelfde gedeeld methodisch kader ongeacht de financieringsbron (lokaal / regionaal / Vlaanderen).

In dit portfolio gaan we in op de opdracht en de doelstellingen van ambulante woonbegeleiding en de afspraken die hierover gemaakt kunnen worden. Ook voor de

andere vormen van woonbegeleiding kunnen er afspraken gemaakt worden met CAW De Kempen. Daarvoor kan je contact nemen met Mieke Mermans, contactgegevens vind je onderaan.

2. Omschrijving

Met woonbegeleiding bieden we een integrale begeleiding. We vertrekken daarbij van de vragen van de cliënt, ondersteunen in verschillende levensdomeinen en gaan procesmatig aan de slag. We bouwen aan een vertrouwensband met de cliënt, waarbij we rekening houden met het tempo en de mogelijkheden van de hulpvrager. We gaan op huisbezoek om achterliggende problemen aan te pakken en sterktes verder te ontwikkelen.

De cliënten die we begeleiden, zijn vaak al in traject bij een OCMW waar de wens leeft om hen intenser op te volgen. De begeleiders van CAW gaan thuis kijken wat er aan de hand is, waarom het traject met het OCMW niet vlot loopt. Vaak is er al heel veel hulp, maar is CAW er om de verbinding te maken.

Een OCMW kan de begeleiding opleggen aan de cliënt als voorwaarde, bijvoorbeeld in functie van behoud van leefloon of behoud van noodwoning. De voorwaarde voor CAW om de begeleiding op te starten is dat de cliënt vrijwillig instapt en dat er een traject mogelijk is. Het is de verantwoordelijkheid van de cliënt om dat engagement aan te gaan. De begeleiding is met andere woorden niet vrijblijvend.

Woonbegeleiders zetten in op het bewustwordingsproces bij de cliënt. We werken vanuit de oorzaak en houden rekening met de beperkingen van de hulpvrager. We behandelen geen symptomen, maar zoeken uit wat er achter problemen schuilt en maken de cliënt hier bewust van. We werken aan de zelfredzaamheid van de hulpvrager met de bedoeling om onszelf op termijn overbodig te maken. Daarvoor wordt er gewerkt aan het versterken van het netwerk van de cliënt en het bevorderen van sociale inclusie. We werken samen met vele partners, die ook na de begeleiding het netwerk van de cliënt blijven vormen.

De begeleiding is dus proactief, outreachend en mobiel. Ze is kosteloos voor de cliënt. Het aanbod is gespreid over het arrondissement Turnhout.

3. Doel

Team Woonbegeleiding van CAW De Kempen is gespecialiseerd in het in kaart brengen van de woonproblematiek en het opstellen van een actieplan. De cliënt terug in zijn kracht zetten zodat hij verantwoordelijkheden kan opnemen is het doel. We zijn ons er bewust van dat woonbegeleiding niet de oplossing biedt voor alle problemen. Woonbegeleiding kan wel het middel zijn om te proberen een cliënt te motiveren om engagementen aan te gaan. We versterken cliënten, vaak op een kwetsbaar moment, om terug alleen verder te kunnen. Het uitgangspunt daarbij is dat de begeleiding naar het einde toe overbodig gemaakt wordt.

4. Doelgroep

De cliënten zijn meerderjarigen die zelfstandig wonen, alleen of in gezinsverband en hierbij moeilijkheden ervaren. Ze wonen in een eigen woning of zijn huurder op de privé- of sociale markt. De persoon moet in de mogelijkheid zijn om eigen (woon)vaardigheden te verwerven.

Mogelijke aanmeldingsproblematieken:

- Psychische problemen, eenzaamheid, verslavingsproblemen;
- Nood aan ondersteuning in financiën en administratie in het algemeen;
- Verwaarlozing van de woning;
- Overlast naar de buurt;
- Dreiging tot ongeschikt- of onbewoonbaarheid;
- Ontwrichte relatie huurder-verhuurder;
- Oplopende huurachterstal in combinatie met vorige problematieken.

Uitsluitingscriteria die CAW hanteert (geen woonbegeleiding, mogelijks andere begeleiding):

- Hulpvrager is niet in staat om afspraken te maken en op te volgen, er blijkt geen leerproces mogelijk;
- Louter overbewoning;
- Enkel vraag tot herhuisvesting / zoektocht naar andere woning;
- Acute verslavings- en psychiatrische problematiek.

5. Begeleiding

5.1 Aanmelding

Aanmelden door een lokaal bestuur kan via [dit online formulier](#). Je kan [in dit rapport](#) nakijken of er begeleidingscapaciteit is. In het aanmeldingsformulier zal er gevraagd worden een beeld te schetsen van de individuele situatie van de cliënt en de reden van de problemen. Belangrijk is dat de aanmelder de betrokken cliënt op de hoogte stelt van de aanmelding. Er zal binnen de twee weken na het indienen van het formulier contact genomen worden.

Wanneer er geen begeleidingscapaciteit is, komt de cliënt op de wachtlijst die we opvolgen per regio. Komt er een plaats vrij, dan wordt de eerste kandidaat op de wachtlijst uit die regio gecontacteerd. Wanneer er geen cliënt op de wachtlijst staat voor de betreffende regio, dan wordt een kandidaat uit een andere regio opgestart. De wachtlijst wordt regelmatig opgevolgd. Mocht dat nodig zijn, dan contacteren we de aanmelder voor een bevestiging van de aanmelding en een update van de situatie.

Cliënten die zonder verwijzer hulp zoeken of andere verwijzers melden aan bij het dak- en thuislozenonthaal van CAW De Kempen.

5.2 Begeleiding

Praktisch verloop van de begeleiding

- De begeleider maakt wekelijks een fysieke afspraak;
- De begeleider wordt professioneel ondersteund door de teamverantwoordelijke;
- De begeleider kan beroep doen op de expertise van medewerkers uit andere CAW-teams (rond ouderschap, verslaving, welzijn...);
- CAW De Kempen heeft goede contacten in het grotere hulpverleningsnetwerk.

Terugkoppeling

De aanmelder wordt op de hoogte gebracht van de start van het begeleidingstraject. Wanneer er na verscheidene pogingen geen contact kan worden gemaakt of de cliënt wenst niet in te gaan op het aanbod, dan wordt dit teruggekoppeld naar de aanmelder.

Als er gestart wordt, is er tijdens de eerste maand een overleg met cliënt, begeleider en aanmelder om de wederzijdse verwachtingen en rollen te verduidelijken en te verdelen. Na drie maanden volgt een evaluatiegesprek met de drie partijen. Het overleg bespreekt de ondernomen stappen en het algemeen welbevinden. Soms is andere hulpverlening meer aangewezen. Tegelijkertijd is de begeleiding vrijwillig voor de cliënt, maar niet vrijblijvend.

Als de begeleiding positief wordt geëvalueerd, dan is de begeleiding telkens verlengbaar met drie maanden. De begeleiding wordt dan driemaandelijks besproken met cliënt, begeleider en maatschappelijk assistent van het OCMW. Woonbegeleiding is beperkt in tijd, gemiddeld duurt een traject negen à twaalf maanden. Op het einde van de begeleiding is er een afrondingsgesprek met alle partijen.

De teamverantwoordelijke van CAW De Kempen is voor de algemene opvolging het eerste aanspreekpunt. Twee keer per jaar wordt er een evaluatie van de algemene werking gemaakt.

Inhoudelijk verloop van de begeleiding

Connectie

De cliënt wordt thuis opgezocht. De begeleider maakt zich kenbaar en bespreekt de probleemstelling zoals deze door de aanmelder wordt gesteld. De cliënt wordt gemotiveerd en uitgenodigd om een begeleiding te aanvaarden. Er wordt gewerkt aan een vertrouwensband vanuit een neutrale positie.

Actieplan en ondersteuning

Op basis van het gesprek met de cliënt en aanmelder wordt de woonsituatie in kaart gebracht en een actieplan opgesteld. De uitvoering van het actieplan heeft als doel om de woon- en welzijnssituatie van de cliënt te verbeteren. We bieden psychosociale eerstelijnssteun aan op maat en op tempo van de cliënt. Die kan betrekking hebben op verschillende levensdomeinen.

Er is begeleiding of toeleiding naar hulp mogelijk op verschillende vlakken:

- Huishoudelijke vaardigheden;
- Samen actief zoeken naar duurzame huisvestingsmogelijkheden als het een tijdelijke woonsituatie betreft;
- Sociale administratie en financiële hulpverlening;
- Herstellen, versterken en verbreden van het netwerk (persoonlijk en professioneel);
- Relationele begeleiding;
- Rehabilitatie;
- Zoektocht naar dagbesteding / werk;
- Medische (verslaving) / juridische / opvoedingsondersteunende begeleiding;
- Psychosociale ondersteuning.

Toeleiding

Vaak worden er tijdens het begeleidingsproces onderliggende problemen zichtbaar of is er verdere ondersteuning noodzakelijk. Tijdens en naar het einde van de begeleiding worden verdere ondersteuningsnoden besproken en wordt er, indien nodig, gezocht naar verdere gepaste hulp.

Effectmeting

Na vier maanden neemt de begeleider contact om te kijken of de situatie nog steeds goed loopt en of er bijstellingen nodig zijn.

5.3 Objectieven

De begeleider komt, afhankelijk van het actieplan, wekelijks of per twee weken bij de cliënt aan huis en heeft regelmatig contacten (telefoon, SMS, mail) met de cliënt ter opvolging. De begeleiding heeft een beoogde duurtijd van gemiddeld 9 à 12 maanden. Een voltijds equivalent (VTE) heeft 15 lopende begeleidingen. In totaal worden er jaarlijks 24 begeleidingen opgestart per VTE.

6. Samenwerking

Er wordt vanuit de begeleider samengewerkt met verschillende actoren om in te spelen op en ondersteuning te bieden aan de verschillende levensdomeinen. Omwille van de vaak complexe problematieken en de hoge kwetsbaarheid van de beoogde doelgroep is het van belang om met verschillende partners samen te werken. We denken aan woonmaatschappijen, mutualiteiten, wijkagenten / milieupolitie, geestelijke gezondheidszorg, huisartsen, thuiszorgdiensten en uiteraard de OCMW's. De begeleider zoekt actief contact en kan terugvallen op een voldoende groot netwerk dat op maat van de cliënt kan ingezet worden. Het is belangrijk dat er niet naast, maar met elkaar gewerkt wordt.

7. Financiering

CAW De Kempen wordt betoelaagd voor woonbegeleiding door het departement Zorg van de Vlaamse overheid. Wanneer een lokaal bestuur of een regio zijn sociale diensten wil ondersteunen door begeleiding in te kopen bij CAW De Kempen, dan hanteren we volgende twee formules:

7.1 Bijdrage in personeelskost

De kostprijs van een voltijds equivalent (1VTE = 15 lopende begeleidingen):

- de effectieve loonkost van de aangeworven VTE volgens de [barema's PC 319.01](#);
- overhead: 15% van de loonkost (internet en ICT-materiaal, internet, telefoon en gerelateerde kosten, verplaatsingskosten, opleiding en vorming, verzekeringen, sociaal secretariaat, bedrijfsgeneeskundige dienst, syndicale premie)
- aansturing: 15 medewerkers per VTE

Simulatie

loonkost 1VTE hulpverlener (B1c - 10 jaar anciënniteit) = 71.902 euro

+ 15% overhead = 10.785 euro

+ 1/15de teamverantwoordelijke (B1abis - 20 jaar anciënniteit) = 7.320 euro

TOTAAL: 90.007 euro

Deze trajecten kunnen op vlak van personeelsinzet gerealiseerd worden vanaf een afname van minimaal 0,2 VTE (3 lopende begeleidingen). CAW De Kempen maakt op het einde van het jaar een debetnota op voor de afgesproken personeelsinzet.

7.2 Bijdrage per begeleiding

500 euro per maand (geen BTW) - gekoppeld aan [barema's PC 319.01](#)

CAW De Kempen maakt halfjaarlijks een debetnota op voor de afgenomen begeleidingen.

In een samenwerkingsovereenkomst wordt door het lokaal bestuur of de regio vooraf een inschatting gemaakt van het aantal dossiers op jaarbasis.

CAW De Kempen engageert zich voor een jaarlijkse verantwoording. Er worden in de samenwerkingsovereenkomst heldere afspraken gemaakt over de te rapporteren parameters.

Deze formules zijn voorstellen voor het aankopen van ambulante woonbegeleiding. Er kunnen ook afspraken gemaakt worden over andere vormen van woonbegeleiding of over andere doelgroepen. Neem daarvoor gerust contact op.

Contactpersoon CAW De Kempen

Mieke Mermans - algemeen directeur

mieke.mermans@cawdekempen.be - 0486 07 22 29